Operációs rendszerek BSc

2. Gyak.

2022. 02. 16.

Készítette:

Palencsár Enikő Bsc Mérnökinformatikus YD11NL

1.Feladat

a) Hozza létre a következő mappa szerkezetet!

b) Készítsen másolatot:

- a neptunkod/ land/szeder katalógusról a neptunkod/fa katalógusba
- a neptunkod /bokor/banan katalógusról a neptunkod /fa katalógusba

```
c:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>cd .\land\szeder

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\land\szeder>write >tmp.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\land\szeder>cd..

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\land\szeder>cd..

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\scopy .\land .\fa /T

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>tree

Folder PATH listing for volume Windows-SSD

Volume serial number is F095-E928

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>del ./land/szeder/tmp.txt

c:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>del .\land\szeder\tmp.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>del .\fa\szeder\tmp.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>del .\land\szeder\tmp.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>del .\land\szeder\tmp.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL>del .\fa\szeder\tmp.txt
```

c) Végezze el a következő áthelyezéseket:

- a neptunkod /bokor/barack katalógust helyezze át a neptunkod /fa katalógusba
- a neptunkod /land /kokusz katalógust helyezze át a neptunkod/fa katalógusba

- d) Törölje a neptunkod/land katalógust a teljes tartalmával. Hozza létre a következő szöveges állományokat:
 - neptunkod/bokor/banan/ leiras.txt
 - neptunkod/tree/felsorolas.txt

```
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\fa>type leiras.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\fa>cd ...

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\bokor\banan

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\bokor\banan>write >leiras.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\bokor\banan>write >leiras.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\bokor\banan>td ..

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\banan\ba
```

e) A leiras.txt szöveges állományba írjon 3 sort a barackról. A felsorolas szöveges állományba soroljon fel legalább 5 csoporttársa nevét.

```
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\bokor\banan>echo A barack sarga szinu>leiras.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\bokor\banan>echo A barack gyumolcs>>leiras.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\bokor\banan>type leiras.txt

A barack sarga szinu
A barack gyumolcs
A barack sarga szinu
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\bokor\banan>type leiras.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\bokor\banan>

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\bokor\banan>

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Pazman Andras>felsorolas.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Dobai Attila>>felsorolas.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Dobai Attila>>felsorolas.txt

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Gerocs Gergo>>felsorolas.txt
```

```
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Dobai Attila>>felsorolas.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Dobai Attila>>felsorolas.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Gerocs Gergo>>felsorolas.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Sikora David>>felsorolas.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Nagy Bence>>felsorolas.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>echo Nagy Bence>>felsorolas.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\Mappam\YD11NL\fa>type felsorolas.txt
Pazman Andras
Dobai Attila
Gerocs Gergo
Sikora David
Nagy Bence
```

f) Listázza a neptunkod mappa tartalmát úgy, hogy megjelenjen az almappák tartalma is.

```
C:\Users\encip\OneDrive\Azztali gep\Mappam\YDINL\dir /5
\Volume in drive C is \indows-SSD
\Volume in drive C is \indows-SSD
\Volume Serial Number is Fe95-E228

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL

2022. 02. 16. 13:58 \ OIR \ .

2022. 02. 16. 13:58 \ OIR \ .

2022. 02. 16. 13:55 \ OIR \ bokor

2022. 02. 16. 13:55 \ OIR \ .

0 File(s) \ 0 bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\bokor

2022. 02. 16. 13:55 \ OIR \ .

2022. 02. 16. 13:50 \ OIR \ .

2022. 02. 16. 14:01 \ OIR \ .

0 File(s) \ 73 \ bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\bokor\mogyoro

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\bokor\mogyoro

2022. 02. 16. 13:22 \ OIR \ .

0 File(s) \ 0 bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\bokor\mogyoro

2022. 02. 16. 14:02 \ OIR \ .

0 File(s) \ 0 bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\fa

2022. 02. 16. 14:02 \ OIR \ .

0 File(s) \ 0 bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\fa

2022. 02. 16. 14:02 \ OIR \ .

0 File(s) \ 0 bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\fa

2022. 02. 16. 14:02 \ OIR \ .

0 File(s) \ 0 bytes

Directory of C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gep\Mappam\YDINL\fa

2022. 02. 16. 14:01 \ OIR \ .

2022. 02. 16. 14:01 \ OIR \ .

2023. 02. 02. 02. 02
```

g.) Térjen vissza a gyökérmappába és keresse meg az összes olyan file-t, amelyek nevének második betűje e.

h.) Tegye mindenki számára olvashatóvá a felsorolas.txt file-t.

i.) Jelenítse meg, hogy mennyi helyet foglal a merevlemezen a neptunkod mappa az almappáival együtt.

```
Total Files Listed:
2 File(s) 142 bytes
29 Dir(s) 105 930 055 680 bytes free
```

j.) Rendezze ABC-szerint a felsorolas.txt file tartalmát

```
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\cd fa

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\fa>type felsorolas.txt

Dobai Attila
Sikora David

Gerocs Gergo

Nagy Bence

Pazman Andras

C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\fa>sort felsorolas.txt

Dobai Attila

Gerocs Gergo

Nagy Bence

Pazman Andras

Sikora David
```

```
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\fa>sort felsorolas.txt /OUTPUT felsorolas2.txt
C:\Users\encip\OneDrive\Asztali gép\YD11NL\fa>type felsorolas2.txt
Dobai Attila
Gerocs Gergo
Nagy Bence
Pazman Andras
Sikora David
```

2.Feladat

A felsorolt eszközök közül minden eszköz esetén töltse le, futtassa - és írja le a program szolgáltatásait és a futtatás eredményét - majd mentse el a feladat számával a megadott jegyzőkönyvbe (képernyőkép is).

a) File and Disk Utilities (Disk2vhd)

Szolgáltatások:

- virtuális másolat készítése fizikai lemezekről (virtuális géphez való használatra)
- egyszerű felület, 3 opcióval (Vhdx használata, felkészülés Virtuális PC-s használatra, árnyékmásolatok azaz biztonsági mentések), valamint path választással

Eredmények: a képen látható, másolatot nem készítettem (nem is lett volna neki hely)

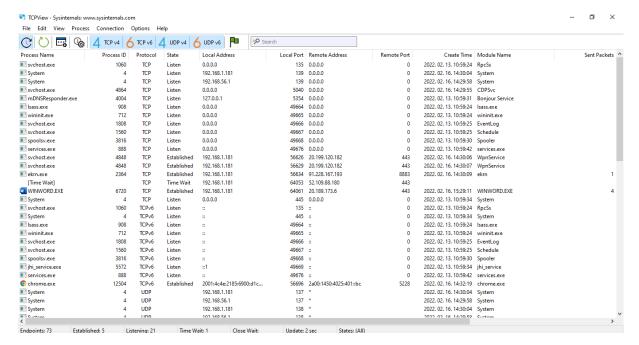

b) Networking Utilities (TCPView)

Szolgáltatások:

- megmutatja és részletezi a rendszer TCP és UDP végpontjait (IP címek)
- helyi és távoli címeket is mutat
- a TCP kapcsolatok állapotát jelzi (listen, established, wait)
- a hálózaton elküldött és fogadott csomagok, valamint bájtok számát tartja nyilván

Eredmények: (kép) Látható például, hogy a böngészésre használt chrome.exe folyamatosan kommunikál a szerverrel (30ezer feletti a küldött és a fogadott byte szám is), akárcsak a szövegszerkesztő winword.exe-je, de az Eset víruskereső is folyamatosan TCP kapcsolatban áll a távoli szerverrel.

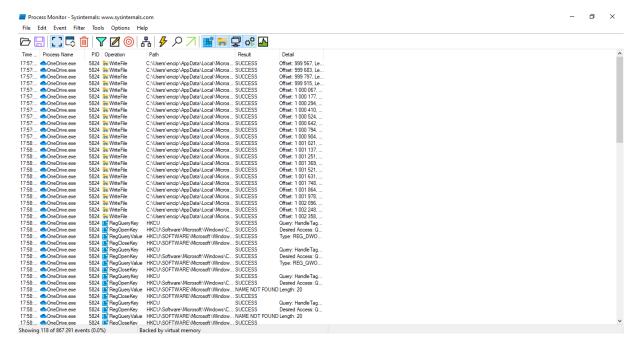

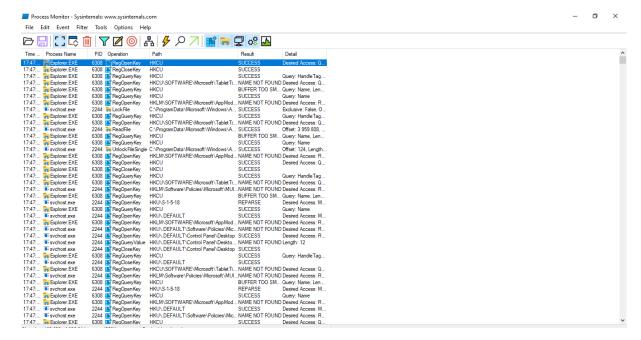
c) Process Utilities (Process Explorer, Process Monitor, AutoRuns)

Szolgáltatások – Process Monitor:

- valós időben mutatja a fájlrendszert és a processzeket, lehetővé teszi a szűrést is
- használhatjuk arra, hogy detektáljuk a sikertelen szerkesztését a Windows konfigurációs adatbázisának

Eredmények: Valóban valós időben fut és frissül a lista, a szűréseknek köszönhetően pedig rá lehet koncentrálni arra a területre, ahol problémát tapasztalunk. A program használható például arra, hogy kiderítsük, milyen függés mi tart nyitva egy fájlt, megakadályozva ezzel, hogy más programmal hozzáférhessünk annak tartalmához. Látható például, hogy amikor elmentem ezt a fájlt, a OneDrive.exe WriteFile műveletet végez.

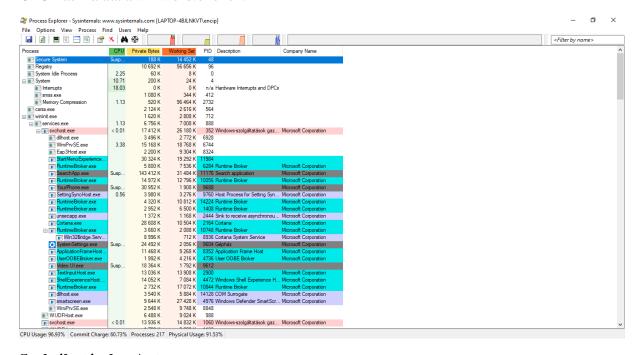

Szolgáltatások – Process Explorer:

- információt ad a CPU használatról, a futó processzek számáról, a memóriahasználatról, a GPU és I/O használatról (a System Information ablakban grafikonok jeleníthetők meg)
- listázza az éppen aktív processzeket, azonosítóval, és a fenti információkkal együtt
- processzeket tudunk leállítani, felfüggeszteni, újraindítani

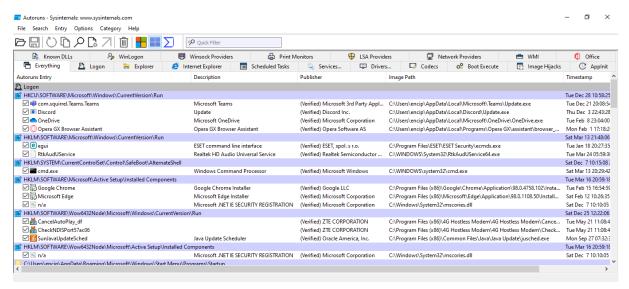
Eredmények: körülbelül 200 aktív processz, 60%-os processzorhasználat (kép). A Dependency Walker CPU használata olyan magas volt, hogy azonnal be is zártam, ne fusson a háttérben feleslegesen. Teszt: a Process Explorer felett a Wordbe írok, mire valóban megnő a CPU használata a winword.exének.

Szolgáltatások – Autoruns:

- azt lehet megnézni, mely programok indulnak el automatikusan a Windows-zal, bejelentkezéskor
- kategóriákra bontva is megtekinthetjük
- információkat kapunk a programok kibocsátójáról, az elérési útvonalukról
- különböző színek jelzik például, ha az Autoruns nem találja meg a program kibocsátóját, vagy az nem ellenőrzött gyártó
- segítségével kiszűrhetjük a vírusokat, melyek futása automatikusan, a Windows-zal együtt indul, ezeket le is tudjuk törölni a listáról, ezáltal megelőzhetjük, hogy a legközelebbi indításkor futni kezdjenek
- lehetővé teszi azt is, hogy ha egy listát elmentünk, egy későbbi időpontban megnézhetjük (compare), melyek az újonnan megjelent programok a listában

A futtatás eredménye: (kép) A listában szerepel a OneDrive, a Teams és a Discord, az Eset víruskereső parancssori interfésze, vagy a Java frissítés ütemezője. A listában szerepelnek driverek (pl: Bluetooth driver) és ütemezett feladatok is (pl: Microsoft Office updaterek, melyek lehetővé teszik az Installernek, hogy frissítéseket keressen).

d) Security Utilities (LogonSession)

Szolgáltatások – Autoruns:

- kilistázza az aktív belépéseket, a létesített üléseket, azok azonosítóit, a belépő nevét és a belépés típusát, továbbá a belépés pontos idejét
- információt ad a DNS domainről és a belépéshez használt szerverről is

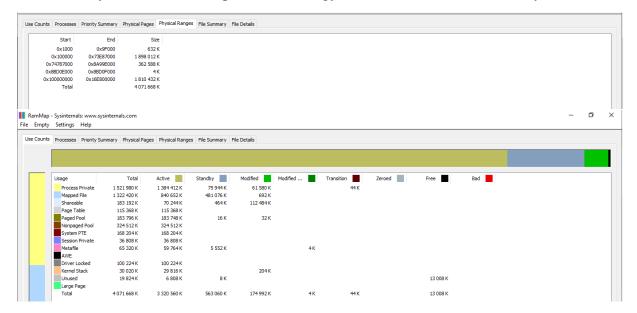
A futtatás eredménye: (kép) A program csak Powershellben, adminisztrátorként megnyitva futott. Kilistázta az aktív belépéseimet, az üléseket megszámozva, így képet kaptam arról, pontosan mikor használtam a számítógépet. Láthattam például azt is, hogy 13-án a Font Driver Host általi belépés történt a Windowsra, ami azóta is aktív. A -p kapcsolóval a belépéskor futó programokat is kilistáztam.

e) Information Utilities (RAMMap)

Szolgáltatások:

- megmutatja, hogyan menedzseli a Windows a memóriát az eszközön
- láthatjuk a processzek memóriahasználatát, a fizikai címekhez társított virtuális címeket
- megmutatja a fájlok méretét, pontos helyét az eszközön

A futtatás eredménye: (képek) Megtekinthetők például a VirtualBox, az Eset, a CodeBlocks és számos dll fájl prioritási szintje, fizikai címei, az általuk foglalt memória mérete, a fizikai címtartományok és a memórialapok, valamint egy összesítés az aktív és a standby RAMról.

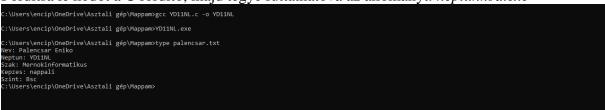

Process	Session	PID	Private	Standby	Modified	Page Table	Total
System	-1	4	0 K	0 K	0 K	56 K	56 K
Registry	-1	96	9 316 K	0 K	16 K	356 K	9 688 K
Secure System	-1	48	0 K	0 K	0 K	52 K	52 K
svchost.exe	0	12232	340 K	0 K	0 K	308 K	648 K
svchost.exe	0	2772	448 K	0 K	0 K	268 K	716 K
MemCompres	-1	2732	57 688 K	72 516 K	18 516 K	828 K	149 548 K
svchost.exe	0	2672	312 K	0 K	0 K	248 K	560 K
svchost.exe	0	2664	1 596 K	0 K	0 K	316 K	1912 K
svchost.exe	0	6724	820 K	0 K	0 K	380 K	1 200 K
Lenovo.Mod	0	4264	10 648 K	12 K	12 K	716 K	11 388 K
svchost.exe	0	4300	648 K	0 K	0 K	352 K	1 000 K
svchost.exe	0	4184	340 K	0 K	0 K	268 K	608 K
LMS.exe	0	4380	0 K	0 K	0 K	232 K	232 K
smss.exe	-1	412	80 K	0 K	0 K	148 K	228 K
Lenovo.Mod	7	13100	4 748 K	0 K	0 K	552 K	5 300 K
LsaIso.exe	0	900	0 K	652 K	0 K	164 K	816 K
csrss.exe	0	564	720 K	0 K	0 K	236 K	956 K
armsvc.exe	0	4012	0 K	0 K	0 K	204 K	204 K
svchost.exe	0	3736	460 K	0 K	0 K	316 K	776 K
wininit.exe	0	712	0 K	0 K	8 K	252 K	260 K
svchost.exe	0	3728	260 K	0 K	0 K	272 K	532 K
services.exe	0	888	3 036 K	0 K	0 K	332 K	3 368 K
sass.exe	0	908	4864K	4 K	0 K	440 K	5 308 K
mDNSRespon	0	4004	224 K	0 K	0 K	224 K	448 K
svchost.exe	0	3928	712 K	0 K	0 K	300 K	1 012 K
fontdrvhost.ex	0	68	64 K	0 K	0 K	180 K	244 K
WacomHost	6	6324	0 K	0 K	0 K	28 K	28 K
svchost.exe	0	352	11 804 K	0 K	0 K	584 K	12 388 K
WUDFHost.exe	0	988	832 K	0 K	0 K	328 K	1 160 K
svchost.exe	0	1180	964 K	0 K	0 K	292 K	1 256 K
WUDFHost.exe	0	1128	0 K	0 K	0 K	236 K	236 K
svchost.exe	0	4080	592 K	0 K	0 K	244 K	836 K
svchost.exe	0	1060	9 460 K	0 K	4 K	392 K	9 856 K
svchost.exe	0	1352	216 K	0 K	0 K	216 K	432 K

3.Feladat

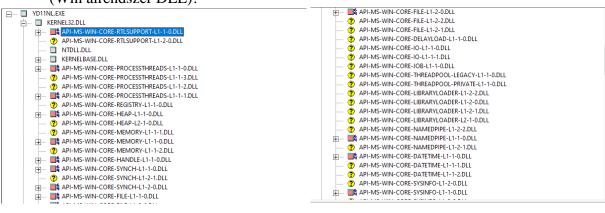
Töltse le a következő programot: Dependency Walker Készítsen egy *neptunkod.c* nevű forráskódot, amely egy *vezeteknev.txt* fájlt létrehoz, olvas, majd bezár. Tartalma: Név, Szak, Neptunkod etc.

Fordítsa le kódot a C fordító, majd tegye futtathatóvá az állományt: neptunkod.exe

A Dependency Walker segítségével végezze el a következő feladatokat. Nyissa meg a neptunkod.exe fájlt!

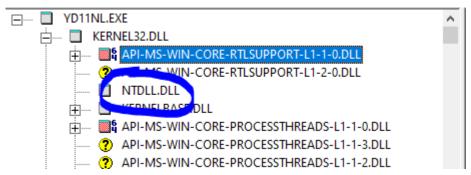
a.) Vizsgálja meg, hogy a *neptunkod.exe* milyen API hívásokat használ a kernel32.dll-ből (Win alrendszer DLL)!

Ebben a viszonylag kicsi programban is rengeteg API hívás történik, melyek a teljesség igénye nélkül kapcsolatosak: processz szálakkal, a kupac kezelésével, a memóriával, a szinkronizációval, a fájlkezeléssel, az inputtal/outputtal, a konzollal, a debuggolással és a hibajelzéssel. Van köztük rendszerinformációkkal és könyvtárbetöltéssel kapcsolatos API is.

b.) Keresse meg NTDLL.DLL-t! Mi ennek a szerepe? Vizsgálja meg az exportált függvényeket, milyen információkat kap az NT API-ról!

Az NTDLL.DLL fájl kernel függvényeket tartalmaz, a Windows Native API-t exportálja, mely az OS user-módbeli komponensei (melyeknek a Win32 és egyéb API alrendszerek nélkül kell futniuk) által használt interfész. Éppen ezért nagyon fontos rendszerfájl, a user mód és a kernel mód határán.

Az exportált függvények között szerepel például az RtlCreateHeap, ami kupac memóriaterületet hoz létre, vannak továbbá virtuális memória allokáló, hozzáférést ellenőrző függvények is.

E	Ordinal ^	Hint	Function	Entry Point
tc	852 (0x0354)	838 (0x0346)	RtICreateActivationContext	0x000632E0
C	853 (0x0355)	839 (0x0347)	RtICreateAndSetSD	0x000B5D90
TC	854 (0x0356)	840 (0x0348)	RtlCreateAtomTable	0x00060050
C	855 (0x0357)	841 (0x0349)	RtlCreateBootStatusDataFile	0x000D0B10
TC	856 (0x0358)	842 (0x034A)	RtlCreateBoundaryDescriptor	0x0002A210
10	857 (0x0359)	843 (0x034B)	RtlCreateEnvironment	0x0005AD10
10	858 (0x035A)	844 (0x034C)	RtICreateEnvironmentEx	0x0005AD40
C	859 (0x035B)	845 (0x034D)	RtlCreateHashTable	0x000DAFB0
C	860 (0x035C)	846 (0x034E)	RtICreateHashTableEx	0x000DAFE0
C	861 (0x035D)	847 (0x034F)	RtlCreateHeap	0x00040FA0
C	862 (0x035E)	848 (0x0350)	RtlCreateMemoryBlockLookaside	0x0002A990
C	863 (0x035F)	849 (0x0351)	RtICreateMemoryZone	0x0002AAF0
C	864 (0x0360)	850 (0x0352)	RtICreateProcessParameters	0x000B5A90
C	865 (0x0361)		RtlCreateProcessParametersEx	0x000B5AD0
C	866 (0x0362)	852 (0x0354)	RtlCreateProcessParametersWithTemplate	0x000282C0
Ε	Ordinal ^	Hint	Function	Entry Point
1C	205 (0x0 0 CD)	190 (0x00BE)	NIsMbCodePageTag	0x00126930
C	206 (0x0 0 CE)	191 (0x00BF)	NIsMbOemCodePageTag	0x00126918
C		192 (0x00C0)	NtAcceptConnectPort	0x000729D0
C		193 (0x00C1)	NtAccessCheck	0x000729B0
C	,		NtAccessCheckAndAuditAlarm	0x00072C60
C			NtAccessCheckByType	0x00073000
C			2 21	0x00072F60
C			NtAccessCheckByTypeResultList	0x00073010
C			NtAccessCheckByTypeResultListAndAuditAlarm	0x00073020
C	214 (0x0 0 D6) 199 (0x0 0 C7)		NtAccessCheckByTypeResultListAndAuditAlarmByHandle	0x00073030
C	215 (0x0 0 D7) 200 (0x0 0 C8)			0x00073040
C	216 (0x0 0 D8) 201 (0x0 0 C9)		NtAcquireProcessActivityReference	0x00073050
C	217 (0x0 0 D9) 202 (0x0 0 CA)		NtAddAtom	0x00072E40
100			NtAddAtomEx	0x00073060
C	219 (0x00 DB)	204 (0x0 0 CC)	NtAddBootEntry	0x00073070

Mentés: Írja le a program szolgáltatásait és a futtatás eredményét a feladat számával a megadott jegyzőkönyvbe (képernyőkép is).

Szolgáltatások:

- egy alkalmazás függőségeinek vizsgálata, az általa használt API-k megismerése
- importált és exportált függvények listázása
- mindazon elemek faszerkezetbe rendezése, melyek egy adott program futásához szükségesek, ez könnyebbé teszi a problémák forrásának megtalálását
- általános rendszerinformációk lekérdezése

